Orędownik Urzędowy
POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie. :—: Poszczególny numer 0,30 złp. :—:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 złp. od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 1,20 złp. od wiersza. :—:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej" w Wejherowie.

Nr. 30 | Puck, sobota, dnia 24 maja 1924 r. | Rok 38

Treść:

265.
Ustawa
z dnia 16 sierpnia 1923 roku
o opiece społecznej.

Określenie i cel opieki społecznej.

Art. 1. Opieką społeczną w rozumieniu niniejszej ustawy jest zaspakajanie ze środków publicznych niezbędnych potrzeb życiowych tych osób, które trwale lub chwilowo własnemi środkami materjalnemi lub własną pracą uczynić tego nie mogą, jak również zapobieganie wytwarzaniu się stanu, powyżej określonego.

Zakres opieki społecznej.

Art. 2. Opieka społeczna w zakresie powyższym (art. 1) obejmuje w szczególności:
a) opiekę nad niemowlętami, dziećmi i młodzieżą, zwłaszcza nad sierotami, półsierotami, dziećmi zaniedbanemi, opuszczonemi, przestępnemi oraz zagrożonemi przez wpływy złego otoczenia;
b) ochronę macierzyństwa,
c) opiekę nad starcami, inwalidami, kalekami, nieuleczalnie chorymi, upośledzonymi umysłowo i wogóle nad niezdolnymi do pracy;
d) opiekę nad bezdomnemi ofiarami wojny i szczególnie ciężko poszkodowanemi;
e) opiekę nad więźniami po odbyciu kary;
f) walkę z żebractwem, włóczęgostwem, alkoholizmem i nierządem;
g) pomoc instytutcjom opiekuńczym prywatnym i współdziałanie z niemi.

Środki zaspakajania niezbędnych potrzeb.

Art. 3. W zakresie zaspakajania niezbędnych potrzeb do życia (art. 1) opieka społeczna polega na dostarczaniu:
a) koniecznych środków żywności, bielizny, odzieży i obuwia;
b) odpowiedniego pomieszczenia z opałem i światłem;
c) pomocy w nabyciu niezbędnych narzędzi pracy zawodowej, pomocy w dziedzinie higieniczno-sanitarnej;
d) pomocy w przywróceniu utraconej, lub podniesieniu zmniejszonej zdolności do pracy.

Prócz wyżej wymienionych za niezbędne potrzeby życiowe uważa się u dzieci staranie o religijno-normalne, umysłowe i fizyczne ich wychowanie, u młodocianych—pomoc w przygotowaniu do pracy zawodowej.

Nadto opieka społeczna obejmuje obowiązek sprawienia pogrzebu.

Obowiązek sprawowania opieki społecznej w ogólności.

Art. 4. Obowiązek sprawowania opieki społecznej ciąży poza przypadkiem, przewidzianym w art. 6 niniejszej ustawy, na związkach komunalnych, o ile w poszczególnych wypadkach pewne osoby fizyczne lub prawne na mocy przepisów, czy innego tytułu prawnego nie są zobowiązane do pokrycia wydatków na niezbędne potrzeby życiowe.

Rozgraniczenie obowiązków opiekuńczych gmin, powiatów, województw i Państwa.

Art. 5. Obowiązki związków komunalnych w zakresie wykonywania opieki społecznej rozgraniczają się w sposób następujący:
a) gminy wiejskie i miasta, nie wydzielone ze związku komunalnego powiatowego, sprawują zasadniczo opiekę pozazakładową, zakładową zaś o tyle, o ile fundusze gminne pozwolą na założenie i utrzymanie zakładu;
b) związki komunalne powiatowe uzupełniają opiekę gmin wiejskich i miast, nie wydzielonych ze związku komunalnego powiatowego, przez udzielanie pomocy materjalnej gminom, nie mogącym o własnych środkach podołać ciążącym na nich obowiązkom opiekuńczym, oraz organizują i sprawują działy opieki społecznej, wymagającej stałych urządzeń i zakładów i obejmującej działalnością swoją cały powiat, a przekraczającej zdolność finansową gmin;
c) miasta, wydzielone ze związku powiatowego, sprawują opiekę zakładową i pozazakładową;

d) wojewódzkie związki komunalne uzupełniają opiekę, wykonywaną przez związki komunalne powiatowe i miasta, wydzielone ze związku komunalnego powiatowego, przez udzielanie pomocy materjalnej powiatom i miastom, wydzielonym ze związku komunalnego powiatowego, oraz sprawują działy opieki społecznej, wymagającej stałych urządzeń i zakładów i obejmującej działalnością swoją całe województwo, a przekraczającej zdolność finansową powiatów i miast, wydzielonych ze związku powiatowego.

Punkty a) i b) niniejszego artykułu nie zwalniają jednak gmin wiejskich i miejskich od obowiązku zwrotu kosztów utrzymania w zakładach innych związków komunalnych.

Art. 6. Państwo, poza przypadkami, w niniejszej ustawie wymienionemi, ponosi wydatki, połączone z opieką nad osobami, względem których ma specjalne obowiązki z tytułu publicznego, tudzież z wykonaniem tych rodzajów opieki, które przekraczają możność świadczenia związków komunalnych.

Art. 7. Czynniki, zobowiązane w myśl art. 5 i 6 niniejszej ustawy do sprawowania opieki zakładowej, mogą spełniać zadania powyższe za pośrednictwem wszelkich odpowiednich zakładów opiekuńczych na zasadzie zawartej z niemi umowy.

Nabycie prawa do trwałej opieki.

Art. 8. Prawo do trwałej opieki ze strony gminy nabywają obywatele Rzeczypospolitej Polskiej przez conajmniej roczny pobyt w gminie.

Nadto prawo to nabywają:

a) kobiety przez zamążpójście od chwili zawarcia małżeństwa—w tej gminie, w której rzeczone prawo służy mężowi.
   Prawo to, w sposób powyższy nabyte, nie gaśnie przez owdowienie, rozwiązanie lub rozdzielenie małżeństwa, dopóki nie zostanie nabyte w innej gminie.
b) dzieci do lat 16, ślubne, lub w myśl ustawy cywilnej ze ślubnemi równouprawnione — w tej gminie, w której służy ono ojcu. Wszelkie zmiany w zakresie prawa do opieki ojca powodują te same zmiany w odnośnem prawie dziecka;
c) dzieci do lat 16, których ojciec nie żyje — w tej gminie, w której prawo to miał w chwili śmierci ich ślubny ojciec, względnie matka, o ile ta po śmierci męża nabyła własne prawo do opieki;
d) dzieci do lat 16, ślubne, które w małżeństwie rozdzielonem pozostają przy matce, oraz dzieci nieślubne — w tej gminie, w której służy rzeczone prawo matce.

Utrata prawa do trwałej opieki.

Art. 9. Prawo do opieki, nabyte w myśl art 8 niniejszej ustawy, ustaje:

a) przez nabycie tego prawa w innej gminie;
b) przez jednoroczną trwałą nieobecność w gminie.

Wyjątek stanowią wypadki nieobecności wskutek służby wojskowej, przebywania w zakładach leczniczych lub opiekuńczych, w zakładach przymusowego zamknięcia, oraz emigracji poza granice kraju.

Art. 10. Każdy obywatel Pzeczypospolitej Polskiej ma prawo do tymczasowej opieki ze strony gminy, w której okręgu przebywa w chwili, kiedy wynikła potrzeba opieki, bez względu na czas trwania pobytu. Gmina, która nie jest równocześnie zobowiązana do sprawowania opieki trwałej w myśl art. 8 niniejszej ustawy, może domagać się zwrotu wydatków od gminy, do trwałej opieki zobowiązanej, względnie odesłać tam potrzebującego pomocy na koszt gminy, do trwałej opieki zobowiązanej.

Art. 11. Odesłanie potrzebującego opieki do gminy, w której posiada on prawo do opieki trwałej, jest niedopuszczalne:

a) jeżeli odesłanie połączone jest ze szkodą dla zdrowia lub życia;
b) jeżeli gmina, do trwałej opieki zobowiązana, oświadczy gotowość zwrotu wszelkich kosztów, połączonych z wykonaniem opieki

Art. 12. Odesłanie nie może nastąpić w żadnym wypadku wcześniej, zanim gmina, do której potrzebujący opieki ma być odesłany, obowiązek swój opieki nad nim uzna i gotowość przyjęcia go oświadczy. Do tej chwili zaś, na wypadek sporu między dwiema gminami, aż do czasu rozstrzygnięcia tego sporu, udzielić powinna potrzebującemu opieki ta gmina, w której potrzebujący znajdował się w chwili powstania potrzeby opieki. Gmina ma w tym wypadku prawo do żądania zwrotu połączonych z wykonaniem tej opieki kosztów od właściwej gminy opiekuńczej potrzebującego.

Art. 13. Opiekę nad obywatelami, którzy w żadnej gminie Rzeczypospolitej nie mają prawa do trwałej opieki, wykonywa gmina pobytu. Koszty tej opieki ponosi Państwo.

Art. 14. Gmina zobowiązana do opieki w myśl przepisów niniejszej ustawy, nie może potrzebującemu odmówić opieki z tego powodu, że pewne osoby fizyczne lub prawne zobowiązane są do zaspokojenia jego niezbędnych potrzeb życiowych (art. 4).

W takich wypadkach gmina udzieli opieki, zwrotu zaś wydatków, ze sprawowania tej opieki wynikłych, domagać się może od wyżej wskazanych osób fizycznych lub prawnych w granicach ich zobowiązania.

Prawa obywateli polskich zagranicą i obcokrajowców w Polsce.

Art. 15. Prawo do opieki obywateli polskich za granicą oraz cudzoziemców do opieki społecznej w granicach Rzeczypospolitej Polskiej określą umowy międzynarodowe, w braku zaś tychże stosowane będą zasady wzajemności.

Materjalne środki na cele opiekuńcze.

Art. 16. Koszty opieki społecznej, wykonywanej przez związki komunalne, pokrywane być winny:

a) z sum budżetowych związków komunalnych;
b) z funduszów lub dochodów z majątków, przeznaczonych na ten cel w myśl postanowień osób fizycznych lub prawnych;

c) z sum, przeznaczonych specjalnemi przepisami prawnemi (kar, grzywień i t. p.);
d) z sum dodatkowych, udzielonych przez Państwo na zasadzie art. 17.

Władza nadzorcza i egzekutywa.

Art. 17. W razie uchylenia się związków komunalnych od wstawienia do budżetu lub uchwalenia poza nim wydatków, do których pokrycia są w myśl niniejszej ustawy zobowiązane, wprowadzi władza nadzorcza, na wniosek właściwego organu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, odpowiednie kwoty do budżetów odnośnych związków komunalnych.

W wypadkach wyjątkowych, gdy związki komunalne nie są w finansowej możności wypełnienia obowiązków, z ustawy niniejszej wynikających, winien Rząd na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu udzielić odpowiedniej subwencji z funduszów państwowych na pokrycie tych potrzeb.

Art. 18. Jeżeli związek komunalny, mimo wezwania władzy nadzorczej, w dziedzinie opieki społecznej nie wykonywa swoich obowiązków w granicach budżetu, lub wykonywa je nienależycie, służy Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych prawo przeprowadzenia na koszt odnośnego ciała samorządowego niezbędnych zarządzeń.

Połączenie ciał samorządowych.

Art. 19. Dla ulżenia swym obowiązkom opiekuńczym, tudzież dla skuteczniejszego sprawowania opieki społecznej, mogą dobrowolnie łączyć się we wspólną jednostkę administracyjno-opiekuńczą gminy tego samego związku komunalnego powiatowego, gminy różnych związków komunalnych powiatowych, oraz różne związki komunalne powiatowe.

Połączenie takie wymaga zgody w pierwszym wypadku sejmiku powiatowego, w drugim i trzecim — zgody wojewody, we wszystkich wypadkach zaś — zatwierdzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 20. Przymusowe połączenie związków komunalnych w celach opiekuńczych wymaga uchwały Sejmu.

Rozstrzyganie sporów.

Art. 21. Skargi przeciw organom związków komunalnych rozstrzygane będą przez właściwe organy nadzorcze, w tych zaś wypadkach, w których właściwym organem nadzorczym będą władze państwowe trzeciej instancji — przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Skargi wnosi się w terminie czternastodniowym, licząc od dnia następnego po doręczeniu, do tej władzy, która wydała zaskarżone zarządzenie, względnie orzeczenie.

Roszczenia związków komunalnych do Skarbu Państwa będą podawane w sposób, jaki określą przepisy wykonawcze, a rozstrzygane przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej łącznie z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu.

Roszczenia i skargi przeciw związkom komunalnym lub Państwu o zwrot wydatków, poniesionych na podstawie niniejszej ustawy, przedawniają się po roku od upływu tego roku, w którym owe roszczenia powstały.

Zwierzchnie władze. Rada Opieki Społecznej.

Art. 22. Zwierzchnią władzę w sprawach opieki społecznej jest Minister Pracy i Opieki Społecznej z zastrzeżeniem kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego w myśl obowiązujących ustaw. Do kompetencji Ministra Pracy i Opieki Społecznej w dziedzinie powyższej, prócz spraw, wymienionych w art. 2 niniejszej ustawy, należy:

a) popieranie stowarzyszeń i związków o charakterze wzajemnej pomocy;
b) nadzór i kontrola nad działalnością instytucji opieki społecznej;
c) rejestracja towarzystw, zakładów, instytucji opieki społecznej, tudzież legalizacja ich statutów, fundacji i zapisów.

Przy Ministrze Pracy i Opieki Społecznej istnieje, jako jego organ doradczy i opinjodawczy, Rada Opieki Społecznej, złożona z reprezentacji ciał samorządowych, instytucji opieki społecznej i zainteresowanych ministerstw.

Art. 23. Organizację i sposób wykonywania opieki społecznej w poszczególnych działach, wymienionych w art. 2, najniższa miara niezbędnych potrzeb (art. 3) szczegółowe rozgraniczenie obowiązków opiekuńczych (art. 5 i 6), skład i kompetencję Rady Opieki Społecznej (art. 22), organizację komunalnych organów opieki społecznej, oraz sposób kontroli i nadzoru nad instytucjami opiekuńczemi, komunalnemi i prywatnemi — unormują ustawy szczegółowe i zastosowane do nich rozporządzenia wykonawcze.

Art. 24. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej i Ministrowi Zdrowia Publicznego, każdemu w zakresie jego kompetencji, zaś w odniesieniu do art. 5, 17, 18, 19 i 21 — Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 25. Ustawa niniejsza obowiązuje po upływie sześciu miesięcy od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 26. Z wejściem w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie postanowienia prawne, sprzeczne z zasadami, przyjętemi w niniejszej ustawie.

Prezydent Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski
Prezes Rady Ministrów: Witos
Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społ.
L. Darowski
Kierownik Ministerstwa Zdrowia Publicznego:
Bujalski
Minister Spraw Wewnętrznych: Kiernik.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i zaznaczam, że ustawa ta wchodzi w życie z dniem 22 marca 1924 r.

Puck, dnia 26. lutego 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
Lipski.

266.

Obwieszczenie w sprawie terminów licencji stadników.

W myśl art. 5. ustęp. 1. rozporządzenia policyjnego Wojewody Pomorskiego z dnia 8. 10. 22. o licencjonowaniu stadników (Oręd. Urzęd. pow. puckiego nr. 70. poz. 592) zaznacza się następujące terminy licencyjne:

1. okręg z miejscowości przeglądu Kosakowo przed oberżą p. Czelińskiego na wójtostwa oksywskie i dębogórskie dnia 14. czerwca rb. o godz. 9,30 przed południem.

2. okręg z miejscowością przeglądu Puck, ul. Gen. Hallera na miasto Puck i wójtostwa rzucewskie, celbowskie i darżlubskie dnia 13. 6. rb. o godz, 9. przed południem.

3. okręg z miejscowością przeglądu Krokowa przed oberżą p. Langiego na wójtostwa lubocińskie, żarnówieckie, krokowskie, karwieńskie-błoto oraz obszar dworski Wejherowo leśn. dnia 12. 6. rb. o godz. 4. po poł.

4. okręg z miejscowością przeglądu Strzelno przed oberżą p. Miszkiego na wójtostwa starzyńskie, łebskie i swarzewskie, dnia 12. czerwca br. o godz. 9 przed południem.

5. okręg z miejscowością przeglądu Jastarnia na wójtostwo helskie. W okręgu tym licencji nie będzie, gdyż obwód ten nie posiada stadników.

Do licencji powinny być przedstawione stadniki mające około jednego roku życia.

Łebcz, dnia 15. V. 1924 r.

(—) Tadeusz Owsiany,
Przew. Komisji licencyjnej.

PP. Burmistrz, sołtysi i przełożeni obsz. dw. podadzą powyższe do wiadomości ogółu w sposób przyjęty i przypomną równocześnie rozp. policyjne Wojewody Pomorskiego z dnia 8. 10. 22 r. (Oręd. Urzęd. pow. puckiego nr. 79. poz. 592. r. 22.)

Ponadto podaję, że PP. Burmistrz, sołtysi i przełożen obszarów dworskich muszą być podczas licencji obecni i dać Komisji Licencyjnej wszelkie wyjaśnienia co do ilości buhajów, krów i jałowic w danej gminie lub obszarze dworskim.

Dodaję również, że w myśl art. 1. rozp. policyjnego Pana Wojewody Pomorskiego o obowiązku utrzymywania buhajów licencyjnych przez poszczególne gminy w Województwie Pomorskiem (Orędownik Urzędowy pow. puckiego z dnia 1. 6. 1921 r. nr. 44. poz. 439) powinien się znajdować w każdej gminie na każdą rozpoczętą setkę żeńskiego bydła rogatego rozpłodowego i buhaj rozpłodowy.

O ile po ukończonej licencji okaże się, że jaka gmina nie posiada wymaganej ilości licencjonowanych buhajów, będzie zniewolona do nabycia i utrzymywania potrzebnej liczby na własny koszt.

Puck, dnia 15. 5. 1924 r.

Starosta:
wz. Ks. Witkowski.

267.

Dot. płonicy w Darżlubiu.

Lekarz. powiatowy stwierdził u dzieci szkolnych 11 rodzin gminy Darżlubia płonicę (szkarlatynę). W myśl instrukcji ministerjalnej do zapobieżenia przenoszenia chorób zaraźliwych przez szkoły z dnia 14 lipca 1884 (Dz. U. Min. Spraw Wewn. str. 198) zamknęłem dzisiaj aż do odwołania szkołę w Darżlubiu.

Puck, dnia 16. 5. 1924 r.

Starosta.
w z. Ks. Witkowski.

269.

Obwieszczenie Urzędu Wójtostwa obwodu starzyńskiego.

Niniejszem unieważniam wykaz osobisty 933 wystawiony dnia 25 marca 1924 r. na Elfrieda Flick z Kłanina.

W razie znalezienia należy takowy oddać w tutejszym biurze.

Głuszewo, dnia 17. maja 1924 r.

Block, wójt.

268.

Obwieszczenie Urzędu Wójtostwa obwodu starzyńskiego.

Niniejszem unieważniam wykaz osobisty Nr. 468. wystawiony dnia 4. grudnia 1921 r. dla Michała Patok z Starzyna. W razie znalezienia należy takowy oddać w tutejszym biurze.

Głuszewo, dnia 17. maja 1924 r.

Block, wójt.

OGŁOSZENIA.

Ogłoszenie w sprawie zaginionej koncesji na sprzedaż wyrobów tytoniowych.

Zagubiono koncesję na sprzedaż wyrobów tytoniowych, wystawioną dla p. Neumanna z Karwi.

O ile do dni 14 powyższa koncesja się nie odnajdzie, będę ją uważał za nieistniejącą.

Karwia, dnia 17. maja 1924 r.

Edward Neumann.

Odpowiedzialny redaktor: Przewodniczący Wydziału Powiatowego. Drukiem „Gazety Kaszubskiej" w Wejherowie.